

Valtioneuvoston asetus

terveydensuojeluasetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti terveydensuojelulain 13, 17 a, 18 ja 21 §:n nojalla muutetaan terveydensuojeluasetuksen (1280/1994) 8 §, sekä lisätään asetuksen 4 §:ään uusi 5 momentti, valtioneuvoston asetuksella 207/2006 kumotun 10 §:n tilalle uusi 10 §, uusi 10 a—10 c § sekä uusi liite 1 seuraavasti:

4 §

Ilmoitus ja sen sisältö

Terveydensuojelulain 18 a §:ssä tarkoitettussa ilmoituksessa vedenjakelualueesta on ilmoitettava 8 §:n 1 momentissa tarkoitettut tiedot. Mainitun momentin 4—6 kohdat koskevat vain sellaista toiminnanharjoittajaa, joka ottaa tai käsittelee vettä itse. Jos yhteisessä käytössä olevan vedenottamon tai vesisäiliön omistajalla ei ole Y-tunnusta, ilmoitukseen ei tarvitse sisällyttää mainitun momentin 2 kohdassa tarkoitettua tietoa.

8 §

Talousvettä toimittavan laitoksen toimintaa koskevan hakemuksen sisältö

Terveydensuojelulain 18 §:n mukaisesta talousvettä toimittavan laitoksen toimintaa koskevasta hakemuksesta on käytävä ilmi ainakin seuraavat tiedot:

- 1) laitoksen nimi, kotipaikka ja yhteystiedot;
- 2) laitoksen Y-tunnus;
- 3) vedenjakelualuekohtainen toimitettavan talousveden ja vedenkäyttäjien vuosittainen keski- ja enimmäismäärä sekä niiden vaihtelu eri vuodenaikoina;
- 4) jäljennös vesilain (587/2011) 3 luvun 3 §:ssä tarkoitettua luvasta veden ottamiseen;
- 5) raakaveden hankintaan käytettävän pohjavesialueen tai pintavesimuodostuman nimi ja sen ympäristönsuojelulain 222 §:ssä tarkoitettuun ympäristönsuojelun tietojärjestelmään merkitty tunnistenumero;
- 6) raakaveden laatu;
- 7) ostettavan veden laatu ja vettä myyvän laitoksen yhteystiedot, jos vettä ostetaan;
- 8) terveydensuojelulain 19 §:n 3 momentissa tarkoitettujen riskienhallinnan kohdistamisen kannalta tarpeelliset tiedot ja laitoksen omavalvonta taikka 19 a §:ssä tarkoitettu riskienhallintasuunnitelma, jos laitos toimittaa talousvettä vähintään 10 kuutiometriä vuorokaudessa tai vähintään 50 henkilön tarpeisiin;
- 9) talousvedeksi toimitettavan veden laatu;
- 10) selvitys laitoksessa työskentelevien talousveden laatuun vaikuttavista toimenpiteistä tekevien henkilöiden terveydensuojelulain 20 b §:ssä tarkoitettua laitosteknisestä ja talousvesihygienisestä osaamisesta;

- 11) esitys terveydensuojelulain 20 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesta valvonnasta (*valvontatutkimusohjelma*);
 - 12) vesihuoltolain (119/2001) 15 a §:n 2 momentissa tarkoitettu suunnitelma häiriötilanteisiin varautumisesta, jos hakijana on vesihuoltolaissa tarkoitettu vesihuoltolaitos.
 - 13) muut mahdolliset tarpeelliset tiedot talousveden laadun arvioimiseksi.
- Talousvettä toimittavan laitoksen on pidettävä 1 momentissa tarkoitettut tiedot ajan tasalla.

10 §

Talousveden laatuvaatimuksista poikkeaminen

Aluehallintovirasto voi myöntää terveydensuojelulain 17 a §:ssä tarkoitettun poikkeuksen talousveden kemiallisten laatuvaatimusten täyttymisestä, jos

- 1) kyseessä on talousveden ottoon tarkoitettu uusi vedenottopisteen vedenmuodostumisalue;
- 2) vedenottopisteen vedenmuodostumisalueella on havaittu uusi raakaveden pilaantumislähde taikka äskettäin tutkittu tai havaittu uusi talousveden terveydelliseen laatuun vaikuttava muuttaja; tai
- 3) vedenottopisteen vedenmuodostumisalueella on tapahtunut ennakoimaton ja poikkeuksellinen tilanne, joka voi johtaa talousveden laatuvaatimusmuuttujan tilapäiseen poikkeamaan.

Poikkeuksen voimassaoloaika on rajattava mahdollisimman lyhyeksi, kuitenkin enintään kolmeksi vuodeksi. Kemiallisen laatuvaatimusmuuttujan poikkeava pitoisuus saa olla enintään puolitoistakertainen muuttujan enimmäisarvoon verrattuna. Aluehallintovirasto voi kuitenkin hyväksyä tätä suuremman pitoisuuden, jos siihen on erityinen syy.

10 a §

Talousveden laatuvaatimuksista poikkeamista koskevan hakemuksen sisältö

Toiminnanharjoittajan on esitettävä poikkeuspäätöstä koskevassa hakemuksessa seuraavat tiedot:

- 1) vedenjakelualue, jota poikkeus koskee;
- 2) vedenjakelualueelle päivittäin toimitettavan veden keski- ja enimmäismäärä;
- 3) talousveden käyttäjämäärä vedenjakelualueella;
- 4) talousveden toimituksen piirissä olevat elintarvikehuoneistot, joille veden laadulla on olennaista merkitystä;
- 5) muuttuja, jonka enimmäisarvosta haetaan poikkeusta;
- 6) enimmäispitoisuus, jolle poikkeusta haetaan;
- 7) poikkeuksen syy;
- 8) poikkeuksen haettu kesto;
- 9) muuttujaa koskevat aiemmat valvontatutkimustulokset;
- 10) veden laadun seurantasuunnitelma, johon sisältyy tarvittaessa tiheennetty seuranta;
- 11) suunnitelma korjaavista toimenpiteistä aikatauluineen ja kustannusarvioineen.

10 b §

Talusveden laatuvaatimuksista poikkeamista koskeva menettely

Aluehallintoviraston pyynnöstä kunnan terveydensuojeluviranomaisen on annettava poikkeusta koskevasta hakemuksesta aluehallintovirastolle lausunto, johon sisältyy viranomaisen kanta haetun poikkeuksen kestosta sekä selvitys terveydensuojelulain 20 §:n nojalla annetuista määräyksistä. Aluehallintoviraston on pyydettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto vaihtoehtoisista vedenhankintatavoista, jos veden laadun saattaminen terveydensuojelulain vaatimusten mukaiseksi edellyttää muutoksia vedenhankinnassa. Lisäksi aluehallintoviraston on tarvittaessa pyydettävä elintarvikelain 5 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetulta kunnan valvontaviranomaiselta lausunto haetusta poikkeuksesta elintarviketurvallisuudelle aiheutuvista vaikutuksista.

Aluehallintoviraston on sisällytettävä poikkeusta koskevaan päätökseen:

- 1) 10 a §:ssä tarkoitetut tiedot;
- 2) perustelut hyväksymälleen poikkeavalle pitoisuudelle;
- 3) määräys poikkeusjakson loppupuolella tehtävästä tilannekatsauksesta sen määrittämiseksi, onko veden laadussa ja korjaavissa toimenpiteissä tapahtunut riittävää edistymistä.

Aluehallintoviraston on toimitettava myöntämänsä poikkeukset tiedoksi sosiaali- ja terveysministeriölle, Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kunnan terveydensuojeluviranomaiselle. Jos aluehallintovirasto on pyytänyt lausunnon elintarvikelaissa tarkoitetulta valvontaviranomaiselta, on myönnetty poikkeus toimitettava myös tälle tiedoksi.

Perustellusta syystä aluehallintovirasto voi myöntää poikkeuksen toiseksi enintään kolmen vuoden pituiseksi jaksoksi. Toiminnanharjoittajan on tehtävä toista jaksoa koskeva hakemus aluehallintovirastolle vähintään kuusi kuukautta ennen ensimmäisen poikkeuksen päättymistä. Hakemuksessa on esitettävä 10 a §:ssä tarkoitetut tiedot ja 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetun tilannekatsauksen tulokset. Aluehallintoviraston on toimitettava tilannekatsauksen tulokset ja toisen poikkeuksen myöntämispäätöstä koskevat perustelut vähintään kolme kuukautta ennen aiottua poikkeuksen alkamista sosiaali- ja terveysministeriölle, joka välittää tiedot Euroopan komissiolle.

10 c §

Tietokokonaisuudet

Terveydensuojelulain 21 §:n nojalla laadittavat tietokokonaisuudet koskevat:

- 1) sellaisten vedenottopisteiden vedenmuodostumisalueiden riskienhallintaa, joilta otetaan talusveden valmistukseen tarkoitettua vettä;
- 2) talusveden saatavuuden parantamiseksi ja käytön edistämiseksi toteutettuja toimenpiteitä;
- 3) ensisijaisina tiloina käytettävien rakennusten vesilaitteistojen riskienhallintaa;
- 4) talusveden laatuvaatimusmuuttujien täyttymättömyyttä ja niihin liittyviä korjaavia toimenpiteitä;
- 5) talusvettä koskevia häiriötilanteita;
- 6) talusveden laatuvaatimuksille myönnettyjä poikkeuksia.

Tietokokonaisuuksiin liitettävien tietojen kokoamisessa on käytettävä vähintään liitteen 1 mukaisia tietoaineistoja. Tietokokonaisuuksiin ei saa sisällyttää salassa pidettäviä tietoja.

Edellä 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetut tietokokonaisuudet on saatettava ajan tasalle joka kuudes vuosi ja 4—6 kohdassa tarkoitetut tietokokonaisuudet vuosittain.

45 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen on laadittava 10 c §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tietokokonaisuus 12 päivään heinäkuuta 2027 mennessä. Suomen ympäristökeskuksen on tuotettava tietokokonaisuus vesihuoltolain 15 §:ssä säädettyä tarkoitusta varten 30 päivään huhtikuuta 2027 mennessä.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen on laadittava 10 c §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut tietokokonaisuudet 12 päivään tammikuuta 2029 mennessä.

Helsingissä x.x.20xx

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru

Neuvotteleva virkamies Jarkko Rapala

Liite 1.

Tietokokonaisuuksien laatimisessa käytettävät tietoaineistot.

Vedenottopisteiden vedenmuodostumisalueiden riskienhallinnan tietokokonaisuus:

Ympäristönsuojelulain 222 §:ssä tarkoitettuun ympäristönsuojelun tietojärjestelmään tallennetut:

- 1) tiedot vedenottopisteiden vedenmuodostumisalueista;
- 2) vesihuoltolain 15 §:n 2 momentissa tarkoitettut raakaveden laadun seurannan tulokset.

Ensisijaisina tiloina käytettävien rakennusten vesilaitteistojen riskienhallinnan tietokokonaisuus:

- 1) terveydensuojelulain 19 b §:n 4 momentin nojalla tallennetut veden laadun tarkkailua koskevat tulokset;
- 2) terveydensuojelulain 19 b §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot toimenpiteistä riskien ennalta ehkäisemiseksi, poistamiseksi tai vähentämiseksi.

Talousveden valvontatutkimuksia ja niihin liittyviä korjaavia toimenpiteitä koskeva tietokokonaisuus:

Terveydensuojelulain 20 §:n 2 momentin nojalla tietojärjestelmään tallennetut talousveden valvontatutkimustulokset.

Talousvettä koskevat häiriötilanteet:

Terveydensuojelulain 20 a §:n 2 momentin nojalla laaditut epidemian selvitystä ja häiriötilanteita koskevat ilmoitukset.

Talousveden laatuvaatimuksille myönnettyjä poikkeuksia koskeva tietokokonaisuus:

Terveydensuojelulain 17 a §:n nojalla myönnettyt poikkeukset.